

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt X. De raptu, visionibus & revelationibus incipientium, de ac cautela in his habenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

ventura ad septem capita in lib. 3. de Contemplat. cap. 2. redimus, quæ ibi, & alia quæ ad contemplationem via purgativæ supernaturalis pertinent, plenius tractavimus.

CAPVT X.

De raptu, visionibus & revelationibus incipientium, de ac cautela in his habenda.

NULLUM esse genus contemplationis quod non possit etiam cum mentis excessu contingere, ex Richardo lib. 4. cap. 22. de Contemplat. supra docuimus, quæ expressè in fine capituli omnia contemplationum genera posse utroque modo fieri, modo per mentis excessum, & modo sine aliquo mentis excessu exerceri, aptè declarat. Quare, quamvis familiaris sit & proprium proficientibus in via illuminativa (supernaturali, sine ulla animi alienatione in contemplationem asurgere, aliquando tamen ex divina revelatione contingit, ut ea omnia, quæ in contemplatione sobria mente fiunt, mens humana seipsam excedens, ac in sensuum alienationem transiens, mentis excessu conspiciat. Quod aliquando ex nimia cognitionis aeternitatis & vehementi intentione promanat, præcipuè in inexercitatis & incipientibus, qui velut inexperiti, & rebus divinis non assueti, faciliè eorum novitate suspendantur, ac dulcedine absorbeantur. Ista vero est infima species raptus, primò ex parte objecti, tum sensibilem, quæ in via purgativa in incipientibus invenitur, oritur, ut ex præcedenti capite clare liquet; inde fit ut causa raptus ex parte objecti sit inferior aliis, quæ ad viam illuminativam & unitivam spectant. Secundo, quia quamvis aliquando raptus violentia ex divina revelatione & aspiratione omnino proveniri possit; tamen non raro in impetibus non tam ex divina inspiratione, quam ex propria debilitate & intentione procedit.

Restat deinde, ut de visionibus & revelationibus quæ ab incipientibus etiam alienæ non sunt, aliqua dicamus, de quibus optimè S. Bonaventura 5. trin. aetern. dist. 2. postquam tres revelationum gradus distinctas, inquit: Prima revelatio sensibilis sit simpliciter viventibus, Aegyptum huius mundi exire desiderantibus: unde quibusdam Patribus fiebant sensibiles revelationes, ut exemplificat Dionysius, sicut Pastores, & quibusdam aliis.

Et infra dist. 3. loquens de revelatione sine visione sensibilis inquit: De qua notandum est, quod hæc revelatio fit plebi simpliciter viventibus, de Aegypto temporalis hanc exire desiderantibus, ad terram promissam aternitatis. Et hæc revelatio, ut dicit Richardus, scilicet sensibilis, fit dupliciter; fit enim quandoque per signa sensibilia, ut quando res videtur corporalibus sensibus extrinsecus significacione mystica. ut Pharaonis, & huiusmodi, qui nullum sensum spirituales vel mysticum intellexerunt; & sic non fuit revelatio facta illis, quia ultra sensum nihil manifestatum fuit. Est & alia revelatio sensibilis, sive visio corporalis, quæ fit sensibus exterioribus, ut quando res videntur, in quibus lateret significacio mystica, qualis facta sunt Patribus veteris Legis, & novæ, ut dictum est, ut patet per Dionysium, qui mysteria noverunt, ut Abraham, Isaac, & Iacob. Necesse est huius revelationis fuit (ut dicit Dionysius in Epistola ad Titum) ut homo, qui

constat ex duabus naturis, anima scilicet rationali, quæ simplex est in essentia, & corpore composito, iuxta utriusque nature proprietatem illuminetur divini cognitionibus, ut & mens eius pura, & simplices, & intimas signorum sensibilibus intelligentias segregatè ab ipsis signis conspiciat, & sensuatis eisdem per nature proprietatem coaptetur mentali cognitioni, & sic ad divina extendatur. Hæc ille.

Hæc verò visiones & revelationes, similesve dulcedines, quæ in via purgativa evenire solent, vel sunt periculose, vel frequenter falsæ. De quibus S. Bonaventura Process. 3. Religionis meritò scribit: Quanto plus quisque secundum has regulas ordinatus est, tanto spiritus alior est. ista habere, est spiritualibus consolationibus frui. Nam alia consolationes, sicut non sunt necessaria salutis, etiam suspecta sunt, & saepe falsa, & deceptoria, ut visiones, revelationes, prophetie, sensuales consolationes, oblationes, miraculorum operationes, maxime moderatis temporibus, licet quandoque reperiantur veræ, sed in paucis. Datur autem spiritus alioris consolatio novis Religiosis quandoque, ut videant quam largè DEVS remunerat sibi fervientes, & quam bonum est servire tam dulci DEO. Item ad confirmationem fidei, ad robur spei, ad charitatis ascensionem, ad desiderii inflammationem, ad eruditionem, ut videant quomodo pergendum sit, sicut in tenebris lumen ostenditur, ut videatur quomodo sit eundem, & quid cavendum. Item ad mantendum contra tentationes.

Et Process. 7. cap. 18. de eadem te agens, ita inquit: Non videtur autem prætermittendum, quod quidam decepti à seductoris spiritibus, vel propriis falsis opinionibus, parant sibi apparere in visione vel ipsum Christum, vel eius gloriosam Genitricem, & non solum amplexibus & osculis, sed etiam alii indeventioribus gestibus & actibus ab eis demulceri, ut sicut spiritus ipsorum interius ab ipsis consolatur spiritus alter, ita & caro exterius sibi congruo oblationis sensu sensibilibus demulceatur, & carnaliter consoletur; quod non solum esse falsum & seductorium, sed etiam blasphemiam gravem esse comprobatur. Spiritus sancti visitatio sicut contra omnia vitia reprimenda & detestanda infunditur, ita & singulariter contra carnales illecebras opponitur. Et ubi spiritus mundities suo iudare respiciendur, continuo omnes pravæ voluntatis motus evanescere, & velut tenebras subveniente lumine disparere necesse est.

Hoc ipsum confirmat Richardus Serm. 33. in Cant. dicens: O quam frequenter imperfecti & ignari gratia moventur carnali gaudio, vel naturali alacritate, & moveri se putant spirituali consolatione! quam saepe ab inimico, vel à proprio corde aliquid sentit homo, & à Spiritu sancto hoc esse credit! Et quid mirum, si in devotione se misceat inimicus, & falsa loquatur, qui in ipsis etiam Prophetis loquebatur? qui etiam à suo spiritu aliquando dixerunt quod à Spiritu sancto se dicere crediderunt? Non ergo debet homo se qui sui cordis cogitationem vel experimentum, cum in huiusmodi quosdam Prophetas noverit interdum fuisse. Nec solum hæc pericula cavere oportet in statu peccati, sed etiam in ipsa gratia prudenter quid gerendum fuerit, est attendendum. Cum sapientia bibere vinum, ait Salomon, vino gratiam sanctificans. Et item legitur, quod Spiritus sanctus auferit se à cogitationibus, quæ sunt sine intellectu.

Et in hoc loquens propositio S. Laurentius Justinianus, in libro de Disciplina Monastica, cap. 8. scribit: Sed antequam sapientia imbuatur anima, priusquam DEI verbo amoris vinculo confodretur, saepe labitur, errorem pro veritate suscipiens. Plerumque

que tamen permittente sponso, ut sibi ardentius dilectam cupulet, aut ad altiora provehat, aut prudentior rem efficiat, satanas in lucis Angelum transformatur, atque illo tanquam sancto contubernio admiscetur: quem cum anima, adhuc caelestium ignara visitationum, erroris admiserit spiritum, & veluti Domino se illi substraverit sine mora secedit sponso, & illico succedunt tenebrae, ac quadam opaca mentis hebetudo. Continuo obdurefcit animus, & propria confusione contunditur, atque ex his quae patitur, perspicue intelligit spiritum quem suscepit inimicum.

Consonat inspectio quod scribit Harphius lib. 3. Myst. Theol. par. 2. c. 12. Hic tamen, inquit, diligentius mirandum est, quod multi vigiliis sensuum inventuram observare, qui multarum cogitationum immisionibus, quasi quibusdam revelationibus, suo iudicio se reputant abundare, vel etiam miranda per somnia videre. Sed hi, quia sensuum negotium intendunt, impatientiam amoris ignorant, vulnera charitatis nesciunt. Sed dilectionis languore minime detenti, sani aegrius elanguescunt: nam angelus satana se transformans in Angelum lucis ad deceptionem incipientium incautorum vel elatorum, qui pleni sunt vanitate, & vacui charitate, lumen quoddam phantasticum infundit inmiscet, a quo se sentiunt veluti sacro penitus obvolutos. Et quia semper ad tales novitates & revelationes aspirant, in hoc lumine multa mirabilia per imagines phantasticas percipiunt. Quaedam enim diabolus immittit cogitatus, quasi divina fuerit inspiratio, quae quidem aliquando vera sunt, saepius autem falsa. Et haec nimis gratanter ab inexpertis acceptantur, & tanquam divina stolidè venerantur, ac in talibus intimo cordis gaudio delectantur. Quo fit, quod ab inani gloria paulatim depasti, virulento pabulo divini amoris affectum inficiunt. Advertens ergo satanas miscellum satuum vanis visionibus delectari, vices multiplicat, visiones ingeminat, ut infelicem illudat, donec tandem immisionibus sripolis ingesta veraciter asserere, & pertinaciter defendere non formidat, simul cum operum suorum fructibus in barathrum serpentina seductionis & maledictionis rucurru in aeternum. Haec ille.

Notanda sunt praeterea quae idem Harphius par. 3. c. 49. ferme in hoc proposito docuit, dicentem: Inveniuntur aliqui superabundantes sensuabilibus affectionibus; & quando effundunt se supra aliquam rem per affectionem aut amorem, effusio ipsa est adeo vehemens, ut facile aut cito deficiant in alius viribus, vel etiam in corporali natura. Quando igitur tales se introvertunt ad DEUM (ubi immense, magne, & multa inveniuntur causa amandi, qui & largus remunerator est oblatis amoris, praesertim in tribus aut quatuor prioribus annis conversionis) inveniunt duplex instrumentum, sensibilis amoris, & devotionis. Vnum est, natura affectuosa; aliud, affluens sensibilis devotio & amor: quae redduntur à DEO, ut à largo remuneratore servitii sibi impensi: ex quorum abundantia istiusmodi homines adeo inebriantur, & etiam adeo gulosi effusum ex sensione, quae quotidie perficiuntur, ut se nulla alia re velint occupare, nec discere, vel laborare curent quomodo sibi ipsis moriantur, & virtutes acquirant, aut divinum beneplacitum cognoscant ad ipsum exequendum; sed paulatim magis ac magis requiem suam constituunt in sensibili devotione, & per hoc reddunt se DEO valde ingratos, licet diu differat subtrahere ipsis sensibilem illam devotionem, si forte possent ad recognitionem & emendationem pervenire. Sed quanto diutius DEVS praesolat, tanto gulosiores & inordinatiores fiunt, ad requiescendum praecipue in huiusmodi sensione; quia

natura corrupta semper magis avidè quiescit in hiis, quae prohibita sunt.

Unde incipientibus magnopere est necessarium, huiusmodi visionibus aut revelationibus non acquiescere, & magnamque in his adhibere cautelam, ut inter alios prosequitur D. Bonaventura Process. 7. cap. 20. in initio, his verbis: In omnibus igitur revelationum & visionum generibus magna cautela habenda est, ne falsa pro veris, & incerta pro certis scilicet aribus, exigua pro eximis, & incerta pro certis recipiantur. Solus autem Spiritus sanctus per donum Consilii, & per gratiam discretiois spirituum, scilicet hominem expedit & certum reddere, quid in illis recipiendum sit, vel respuendum, & quomodo eis attendendum, sicut & per Prophetas & Sanctos docuit, quibus non solum vera ostendit, sed etiam per veritatem testimoniorum, quae vera essent, interius demonstravit. Aliis autem autem videtur securus esse, si alia non querere oblata, nec cito credere, & deceptionis fore emtimere. Aliquando etiam oblata, velut nimis fructuosa, pariter pendere, ut si vera sint, se habeant indifferenter ad ea; si falsa, non inmittantur eis, ne decipiantur: & si verum advertere, quarant super his consilium sapientium solium, & paucorum, & ad illa se studiosè exercant, quae sunt secuta, meritoria & fructuosa; quae sunt vitiosa extrinsece, & virtutum studiis fideliter insulari, sacra Scriptura sacrum scrutari intellectum, & per orationis usum mentem accendere ad divinum affectum. Haec sunt salubria, & securae, & fructuosa studia Religiosorum: & quanto magis quis in illis se exercuerit, tanto majoris meriti & majoris gloria apud DEUM erit.

De visionibus vero in somnio contingentibus multò minus est curandum, teste S. Diadocho, de quibus latius alibi dicemus. Interim illud debet esse omnibus conspicuum, & demone posse, DEO permittente, dare hominibus gratias gratis datas appetentes, ut Geiton 3. parte Alphab. 64. littera F. eleganter docet.

Aliud minus est incipientibus curandum de rapibus, de quibus rectè statim iudicandum censeo vel ex naturae imbecillitate, vel à spirituali syrone seipsum excitante, & ad alienationem promovende: nam ut supra à Harphio annotabimus, sunt aliqui ita superabundantes sensuabilibus affectionibus, ut quando se vehementer effundunt per amorem supra aliquam rem, facile ac cito deficiant in alius viribus, quòd aliquando etiam naturaliter fieri potest, (ut docet Augustinus lib. 12. super Genes.) vel à demone cautante seu adjuvante. Vel talis illud est certum, huiusmodi raptus facile in initio, antequam in consuetudinem veniant, posse impediri, ut optimè Cajet. probat 1. 2. quaest. 17. in art. 7.

Demum de visionibus illis divinis, quibus homo solet à DEO praeveneri, & excitari ad suam conversionem, nemini dubium esse debet illas esse à DEO, ac à fonte divinae misericordiae proficisci.

